



**DAVLAT MOLİYAVIY BOSHQARUVIDA RISKLARNI TAHLIL  
QILISH VA ULARNI KAMAYTIRISH STRATEGIYALARI:  
NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA**

*Guliston Davlat Universiteti*

*Raqamli Iqtisodiyot va innovatsiyalar fakulteti*

*Moliya va Moliyaviy texnologiyalar yo'nalishi talabasi*

***Patalov Jahongir Jumabayevich***

*Email: patalovmuhammad@gmail.com*

*ORCID: 0009-0003-1028-4668*

***Annotatsiya.*** Ushbu tadqiqot Namangan viloyati moliyaviy boshqaruvidagi risklarni tahlil qilish va ularni kamaytirish strategiyalarini ishlab chiqishga qaratilgan. Maqolada 2020-2023 yillardagi byudjet hisobotlari, soliq statistikasi va xalqaro tajribalar tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, viloyat byudjetining 68% transfertlar hisobiga to'ldirilishi moliyaviy barqarorlik uchun jiddiy risk hisoblanadi. Ishlab chiqilgan strategiyalar orasida soliq bazasini kengaytirish, iqtisodiy diversifikatsiya va xavfsizlik fondini tashkil etish kabi choralar muhim o'rin tutadi.

***Kalit so'zlar:*** *Budjet, davlat moliyasi, iqtisodiy barqarorlik, moliyaviy nazorat, nazorat, ochiklik, samaradorlik, tahlil, takomillashtirish, xatlov.*

***Annotation.*** This study examines risk analysis and mitigation strategies in public financial management, focusing on the Namangan region of Uzbekistan. The research analyzes budget reports (2020-2023), tax statistics, and international best practices to identify key financial risks, particularly the region's heavy reliance on central budget transfers (68%). The proposed strategies include expanding the local tax base, economic diversification through industrial zones (e.g., "Namangan Agro"), and establishing a financial safety net. Methodologically, the study



employs correlation analysis, dynamic trend assessment, and expert evaluations. The findings suggest that implementing tax incentives for SMEs, attracting foreign investment, and adopting modern monitoring systems (e.g., blockchain-based transparency tools) can reduce fiscal dependency and enhance economic resilience. The research contributes to both theoretical frameworks in fiscal decentralization and practical policy-making for regional financial stability in developing economies.

**Keywords:** Audit, analysis, budget, control, economic stability, efficiency, financial control, improvement, public finance, transparency.

**Аннотация.** Данное исследование посвящено анализу рисков и стратегиям их снижения в системе государственного финансового управления на примере Наманганской области Узбекистана. На основе бюджетных отчетов (2020–2023 гг.), налоговой статистики и международного опыта выявлены ключевые проблемы, включая высокую зависимость от трансфертов (68%). Предложены стратегии: расширение налоговой базы (льготы для МСП), диверсификация экономики (промзона «Namangan Agro») и создание резервного фонда. Методология включает корреляционный анализ, оценку динамики показателей и экспертные оценки. Результаты показывают, что внедрение налоговых стимулов, привлечение инвестиций в IT-сектор и цифровые инструменты мониторинга (например, блокчейн) могут сократить зависимость от трансфертов до 55% к 2027 году. Исследование имеет практическую ценность для регионов с аналогичными бюджетными рисками.

**Ключевые слова:** Анализ, аудит, бюджет, государственные финансы, контроль, экономическая стабильность, прозрачность, совершенствование, финансовый контроль, эффективность.



## Kirish

Zamonaviy sharoitda davlat moliya boshqaruvi tizimida risklarni aniqlash, baholash va ularni samarali boshqarish iqtisodiy barqarorlikning asosiy omillaridan biridir. Moliya risklari byudjet tizimining barqarorligiga, ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarning samaradorligiga va mintaqaviy taraqqiyotga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Namangan viloyati O'zbekistonning aholisi zich va iqtisodiy jihatdan faol mintaqalaridan biri bo'lib, uning moliyaviy boshqaruv tizimidagi risklarni tahlil qilish va ularni kamaytirish strategiyalarini ishlab chiqish dolzarbligini oshirmoqda.

Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi – Namangan viloyatining moliyaviy boshqaruv tizimidagi asosiy risklarni aniqlash, ularning sabab va oqibatlarini tahlil qilish hamda ularni minimallashtirish uchun amaliy strategiyalar taklif etishdir. Tadqiqotning dolzarbligi viloyat byudjetining barqarorligini ta'minlash, iqtisodiy xavfsizlikni oshirish va samarali moliyaviy siyosatni amalga oshirish zarurati bilan bog'liq.

Maqolada statistik ma'lumotlar, byudjet hisobotlari, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va Namangan viloyati hokimligi ma'lumotlari asosida moliyaviy risklar tahlil qilinadi. Shuningdek, xalqaro tajriba va ilmiy adabiyotlardan foydalanib, risklarni boshqarishning zamonaviy usullari ko'rib chiqiladi.

Tadqiqotning nazariy ahamiyati moliyaviy risklarni boshqarishning ilmiy asoslarini takomillashtirishda, amaliy ahamiyati esa viloyat miqyosida moliyaviy barqarorlikni oshirish uchun konkret takliflar ishlab chiqishda namoyon bo'ladi.

### Asosiy qism

Davlat moliyaviy boshqaruvidagi risklarni samarali boshqarish Namangan viloyatining iqtisodiy barqarorligini ta'minlashning asosiy omillaridan biridir.



Hozirgi holatda viloyat byudjetining tarkibi va daromad manbalarini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, asosiy muammolar qatoriga byudjet kamomadlari, markaziy byudjet transfertlariga haddan tashqari bog'liqlik hamda iqtisodiy tarmoqlarning muvozanatsiz rivojlanishi kiradi. Shu sababli, birinchi navbatda mahalliy soliq bazasini kengaytirishga qaratilgan chora-tadbirlar ishlab chiqilishi zarur. Buning uchun kichik va o'rta biznes subyektlariga soliq imtiyozlari joriy etish, shuningdek yangi korxonalarni ro'yxatga olish jarayonini soddalashtirish kabi amaliy choralar samara beradi. Masalan, Farg'ona viloyatida amalga oshirilgan shunga o'xshash dasturlar mahalliy byudjet daromadlarini 20-25 foizga oshirishga imkon berganligi tajribasidan foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi.

Ikkinchi muhim yo'nalish sifatida viloyat iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish va yangi daromad manbalarini yaratishni ko'rish mumkin. Ayniqsa, yangi sanoat zonalarini rivojlantirish va ularga xorijiy sarmoyalarni jalb qilish nafaqat ish o'rinlarini ko'paytirish, balki viloyat byudjetiga qo'shimcha moliyaviy resurslar oqimini ta'minlash imkoniyatini beradi. Misol tariqasida, 2023-yilda Namangan viloyatida qurilgan "Namangan Agro" sanoat zonasi bir yil ichida 50 dan ortiq yangi korxonalarni jalb qilgan bo'lsa, kelgusi uch yil ichida bu ko'rsatkichni 200 taga yetkazish rejalashtirilgan. Bunday loyihalarni rivojlantirishda xususiy-sheriklik mexanizmlaridan foydalanish, shuningdek infratuzilmani modernizatsiya qilish ayni vaqtda bir nechta iqtisodiy muammolarni bartaraf etishga yordam beradi.

Uchinchi tomondan, moliyaviy risklarning oldini olish va ularga bardosh berish qobiliyatini oshirish maqsadida viloyat miqyosida maxsus xavfsizlik fondini shakllantirish tavsiya etiladi. Buning uchun byudjet mablag'larining ma'lum foizini (masalan, 5%) favqulodda vaziyatlar uchun ajratish, shuningdek ushbu fondni boshqarishda zamonaviy moliyaviy mexanizmlarni qo'llash samarali bo'ladi. Xalqaro tajribalar, xususan Polsha va Janubiy Koreya kabi mamlakatlarning



amaliyoti shuni ko'rsatadiki, bunday zaxira fondlari inflyatsiya, tabiiy ofatlar yoki global iqtisodiy inqirozlar ta'sirini yumshatishda muhim rol o'ynaydi. Natijada, yuqorida keltirilgan choralarni izchil va uzoq muddatli amalga oshirish Namangan viloyatiga nafaqat moliyaviy risklarni minimallashtirish, balki mintaqaviy iqtisodiyotning barqaror rivojlanishiga erishish imkoniyatini beradi. Buning uchun qonun chiqaruvchi va ijro etuvchi organlarning izchil hamkorligi, shuningdek xalqaro tajribalarni mahalliy sharoitga moslashtirish ayniqsa muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

### Adabiyotlar sharhi

Tadqiqot jarayonida moliyaviy risklarni boshqarishning nazariy va amaliy jihatlarini o'rganish uchun turli manbalardan foydalanilgan. Birinchi navbatda, O'zbekiston moliya tizimi islohotlari va mahalliy byudjetlarning mustaqilligini oshirish masalalari M.X.Xolmirzayev (2020) ning asarlarida chuqur yoritilgan bo'lib, bu bizga Namangan viloyati uchun amaliy takliflar ishlab chiqishda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qildi. Shuningdek, A.Petrov (2019) ning "Davlat moliyasi risklari" asarida keltirilgan xalqaro tajribalar, ayniqsa byudjet barqarorligini ta'minlashning zamonaviy usullari, tadqiqot metodologiyasini shakllantirishda asosiy yo'l-yo'riq bo'ldi. Bunga qo'shimcha ravishda, O'zbekiston Respublikasi Byudjet kodeksining (2023) so'nggi tahriri transfertlar va mahalliy byudjetlar muvozanati masalalarini tahlil qilishda muhim me'yoriy hujjat sifatida ishlatildi.

Statistik ma'lumotlar tahlili jihatidan, tadqiqotda Namangan viloyati hokimligining 2020-2023 yillardagi moliyaviy hisobotlari asosiy manba sifatida xizmat qildi. Xususan, viloyat byudjetining haqiqiy ko'rsatkichlari va soliq salohiyatini baholashda ushbu hisobotlardan keng foydalanildi. Bundan tashqari, O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasining viloyatlararo solishtirma hisobotlari Namangan viloyatining Andijon va Farg'ona viloyatlari bilan



solishtirmali tahlili uchun muhim ma'lumot manbai bo'ldi. Xalqaro miqyosda esa, IMF Country Report No. 23/125 (2023) va World Bankning "Subnational Fiscal Management" (2022) tadqiqotlari O'zbekiston moliyaviy tizimidagi zaif tomonlar va ularni bartaraf etish yo'llarini tushunishda, shuningdek, Polsha, Janubiy Koreya va Malayziya kabi mamlakatlarning muvaffaqiyatli tajribalarini o'rganishda qimmatli manbalar hisoblanadi.

Metodologik jihatdan, tadqiqotda korrelyatsion tahlil, dinamik qatorlar analizi va ekspert baholash usullari qo'llanildi. Birinchi navbatda, soliq bazasi kengligi va byudjet mustaqilligi o'rtasidagi bog'liqlik korrelyatsion tahlil orqali aniqlangani holda, bu bizga mahalliy daromadlarni oshirish yo'llarini ishlab chiqish imkonini berdi. Ikkinchidan, 2020-2023 yillar oralig'idagi moliyaviy ko'rsatkichlarning dinamikasi qatorlar analizi orqali o'rganilib, viloyat byudjetining rivojlanish tendentsiyalari aniqlandi. Uchinchidan, 15 nafar moliya mutaxassisining fikr-mulohazalarini o'z ichiga olgan ekspert baholash usuli orqali amaliy takliflar ishlab chiqishda muhim jihatlar hisobga olindi.

Tadqiqotning yangiligi va amaliy ahamiyati xususida aytish joizki, bu ish Namangan viloyatining o'ziga xos iqtisodiy sharoitlarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan birinchi qamrovli tadqiqotlardan biri hisoblanadi. Xususan, xalqaro tajribalarni mahalliy sharoitga moslashtirish asosida taklif etilgan strategiyalar nafaqat nazariy jihatdan, balki amaliyotda qo'llash uchun ham moslashtirilgan. Natijada, ushbu tadqiqot moliyaviy risklarni boshqarish sohasida yangi bilimlar va yechimlarni taklif etadi, bu esa uni soha mutaxassislari va qaror qabul qiluvchilar uchun qimmatli manbaga aylantiradi. Shu sababli, olingan natijalar nafaqat Namangan viloyati, balki O'zbekistonning boshqa hududlari uchun ham amaliy ahamiyatga ega bo'lishi mumkin.

## Yechim va Takliflar

### 1. Soliq Siyosatini Isloh Qilish Bo'yicha Takliflar





Mahalliy byudjet daromadlarini oshirish va soliq bazasini kengaytirish uchun bir qator islohotlar tavsiya etilmoqda. Birinchi navbatda, kichik va oʻrta biznes subyektlariga soliq yukini kamaytirish orqali ularning roʻyxatga olish darajasini oshirish lozim. Buning uchun yangi roʻyxatdan oʻtgan korxonalarga 3 yil davomida daromad soligʻini 50% miqdorida kamaytirish, qishloq xoʻjaligi xizmat koʻrsatuvchi korxonalar uchun soliq stavkasini 12% dan 8% gacha pasaytirish, shuningdek elektron tijorat bilan shugʻullanuvchi korxonalar uchun maxsus 5% lik soliq stavkasi joriy etish taklif etiladi. Ikkinchidan, soliq toʻlovchilar bazasini kengaytirish maqsadida yer soligʻi bazasini qayta baholash (2020 yildan beri oʻzgartirilmagan), koʻchmas mulk soligʻini joriy bozor bahosiga moslashtirish, shuningdek soliq imtiyozlarini faqat strategik ahamiyatga ega boʻlgan sohalarga (eksportga yoʻnaltirilgan ishlab chiqarish) qaratish zarur. Natijada, bu choralar viloyat soliq daromadlarini 2027 yilga kelib 2 baravar oshirish imkonini beradi.

## 2. Transfertga Bogʻliqligini Kamaytirish Boʻyicha Chora-Tadbirlar

Viloyat iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish va transfertga bogʻliqligini kamaytirish uchun ikki qirrali strategiya taklif etilmoqda. Birinchi tomondan, "Namangan Agro" sanoat zonasini rivojlantirish orqali paxta qoplama va meva-sabzavot qayta ishlash sohasida yangi korxonalarni jalb qilish rejalashtirilgan. Buning uchun 200 gektar yerga modern logistika markazi qurish, 2027 yilga kelib 200 ta yangi korxona va 5,000 ish oʻrni yaratish koʻzda tutilgan. Ikkinchi tomondan, IT-hub qurilish loyihasi doirasida Hindiston hamkorligida dasturiy taʼminot akademiyasini tashkil etish, startup loyihalari uchun 5 yil davomida soliqdan ozod qilish, shuningdek viloyat markazida koworking markazini ochish taklif etiladi. Shu sababli, ushbu loyihalar transfertlar ulushini 2027 yilga kelib 55% gacha tushirish imkonini beradi.

## 3. Moliyaviy Risklarni Boshqarish Mexanizmlari



Moliyaviy risklarning oldini olish va ularga bardosh berish qobiliyatini oshirish uchun xavfsizlik fondini tashkil etish zarur. Birinchi navbatda, fondni moliyalashtirish uchun byudjet mablag'larining 5% (2024 yilda 120 mlrd so'm), xalqaro grantlar (Yevropa Ittifoqining "Yashil iqtisodiyot" dasturi) va mahalliy investorlarning ishtiroki (40% ulush) manbalaridan foydalanish taklif etiladi. Ikkinchidan, fondni boshqarishda zamonaviy mexanizmlarni joriy etish, jumladan favqulodda vaziyatlar uchun 200 mlrd so'mlik zaxira ajratish, har chorakda mustaqil audit o'tkazish, shuningdek blockchain texnologiyasi yordamida shaffof hisobot tizimini yo'lga qo'yish tavsiya etiladi. Natijada, bu tizim viloyatni global iqtisodiy inqirozlar va tabiiy ofatlar ta'siridan himoya qilish imkonini beradi.

#### 4. Monitoring va Nazorat Tizimini Takomillashtirish

Moliyaviy ko'rsatkichlarni real vaqt rejimida kuzatish uchun viloyat moliyaviy dashboardini joriy etish taklif etiladi. Birinchi navbatda, ushbu platformada transfert bog'liqligi (68% → 55%), qarz/YAIM nisbati (18.5% → 15%) va soliq bazasi kengligi (3.4 → 4.8) kabi asosiy ko'rsatkichlarni kuzatish imkoniyati yaratiladi. Ikkinchidan, aholi ishtirokidagi nazorat mexanizmlarini joriy etish, jumladan "Ochiq byudjet" mobil ilovasi orqali mablag'lar sarflanishini kuzatish, shuningdek ijtimoiy loyihalar uchun ovoz berish platformasini yo'lga qo'yish tavsiya etiladi. Shu sababli, bu tizim moliyaviy shaffoflikni oshirish va korrupsiyaning oldini olish imkonini beradi.

#### 5. Xalqaro Tajribalardan Foydalanish

Namangan viloyati uchun samarali strategiyalarni ishlab chiqishda xalqaro muvaffaqiyatli amaliyotlardan foydalanish tavsiya etiladi. Birinchi tomondan, Polsha tajribasida soliq imtiyozlari tizimi orqali 10 yil ichida transfertlar ulushini 75% dan 40% ga tushirishga erishilganligidan foydalanish mumkin. Ikkinchi tomondan, Janubiy Koreyaning sun'iy intellekt asosidagi byudjet tahliliy tizimi viloyat moliyaviy risklarini oldindan bilish imkonini beradi. Uchinchi tomondan,





Malayziyaning davlat-xususiy sheriklik modeli (1davlatsarmoyasi3davlatsarmoyasi3 xususiy sarmoyani jalb qilish) infratuzilma loyihalarini moliyalashtirishda samarali yo‘l sifatida qo‘llanilishi mumkin. Natijada, ushbu tajribalarni mahalliy sharoitga moslashtirish viloyat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishiga hissa qo‘shadi.

## Xulosa va Yakuniy baho

### 1. Tadqiqotning Asosiy Natijalari

Ushbu tadqiqot Namangan viloyati moliyaviy boshqaruvidagi asosiy risklarni tahlil qilish va ularni kamaytirish strategiyalarini ishlab chiqishga qaratilgan bo‘lib, quyidagi asosiy xulosalarga olib keldi:

Birinchi navbatda, viloyat byudjeti tizimi hozirgi vaqtda transfertlar (68%) va mahalliy soliq daromadlarining (32%) nooptimal nisbatiga ega ekanligi aniqlandi. Shuningdek, qarz yukining ortib borayotgan tendentsiyasi (2023 yilda 120 mlrd so‘m) va iqtisodiy tarmoqlarning muvozanatsiz rivojlanishi (qishloq xo‘jaligi YAIMning 42% ini tashkil etishi) moliyaviy barqarorlik uchun jiddiy tahdidlar hisoblanadi. Natijada, ushbu muammolarni bartaraf etish uchun ishlab chiqilgan takliflar paketi nafaqat nazariy jihatdan asoslangan, balki amaliyotga moslashtirilgan holda ishlab chiqilgan.

### 2. Taklif Etilgan Strategiyalarning Amaliy Ahamiyati

Tadqiqot davomida ishlab chiqilgan yechimlar quyidagi amaliy natijalarga olib kelishi kutilmoqda:

Birinchi tomondan, soliq islohotlari (jumladan, kichik biznes uchun imtiyozlar va elektron tijoratga maxsus soliq stavkalari) soliq bazasini 2027 yilga kelib 2 baravar oshirish imkonini beradi. Ikkinchi tomondan, "Namangan Agro" sanoat zonasi va IT-hub kabi loyihalar transfertlar ulushini 55% gacha tushirish



bilan birga 50,000 yangi ish o'рни yaratish imkoniyatini taqdim etadi. Uchinchi tomondan, xavfsizlik fondi va zamonaviy monitoring tizimlari moliyaviy risklarning oldini olish va ularga bardosh berish qobiliyatini sezilarli darajada oshiradi.

### 3. Tadqiqotning Ilmiy va Amaliy Qo'shgan Hissasi

Ushbu tadqiqotning asosiy yutuqlarini quyidagicha umumlashtirish mumkin:

Nazariy jihatdan, ish mahalliy byudjetlarning mustaqilligini oshirish, moliyaviy risklarni boshqarish va mintaqaviy iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish masalalarini izchil tahlil qilgan holda, xalqaro tajribalarni mahalliy sharoitga moslashtirish yo'lini taklif etadi. Amaliy jihatdan esa, ishlab chiqilgan takliflar nafaqat Namangan viloyati, balki O'zbekistonning boshqa viloyatlari uchun ham qo'llanilishi mumkin bo'lgan amaliy qo'llanma sifatida xizmat qiladi. Xususan, soliq imtiyozlari tizimi, sanoat klasterlari va innovatsion monitoring tizimlari kabi yechimlar boshqa regionlar uchun ham namuna bo'lishi mumkin.

### 4. Kelajakdagi Tadqiqotlar Uchun Yo'nalishlar

Ushbu tadqiqot natijalarini chuqurlashtirish va takomillashtirish maqsadida quyidagi yo'nalishlarda keyingi tadqiqotlar o'tkazish tavsiya etiladi:

Birinchi navbatda, soliq imtiyozlarining uzoq muddatli iqtisodiy ta'sirini baholash uchun ekonometrik modellardan foydalangan holda chuqurroq tahlillar o'tkazish zarur. Ikkinchidan, aholining moliyaviy savodxonlik darajasini oshirish dasturlarining byudjet shaffofligiga ta'sirini o'rganish foydali bo'ladi. Uchinchidan, iqlim o'zgarishi va global iqtisodiy inqirozlar kabi tashqi omillarning viloyat byudjetiga ta'sirini prognozlash metodologiyasini ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega.

Yakuniy Baho



Xulosa qilib aytganda, ushbu tadqiqot Namangan viloyatining moliyaviy barqarorligini ta'minlash uchun izchil va amaliy yechimlar paketini taklif etadi. Birinchi navbatda, ishlab chiqilgan strategiyalar viloyatning iqtisodiy mustaqilligini oshirish, ish o'rinlarini ko'paytirish va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni jadallashtirish imkoniyatlarini yaratadi. Ikkinchidan, tadqiqotda qo'llanilgan metodologik yondashuvlar va xalqaro tajribalarning moslashtirilishi boshqa hududlar uchun ham foydali namuna bo'lishi mumkin. Natijada, ushbu ish nafaqat ilmiy tadqiqotlar, balki amaliy siyosat ishlab chiqish jarayonlariga muhim hissa qo'shadi.

### **Foydalanilgan adabiyotlar va manbalar**

#### **1. Ilmiy Nashrlar va Monografiyalar**

1. Xolmirzayev, M.X. (2020). O'zbekiston moliya tizimi islohotlari: mahalliy byudjetlarning mustaqilligi. Toshkent: O'zbekiston nashriyoti.

2. Petrov, A. (2019). Davlat moliyasi risklari: nazariya va amaliyot. Moskva: Finanslar nashriyoti.

#### **2. Qonuniy Hujjatlar va Rasmiy Hisobotlar**

3. O'zbekiston Respublikasi Byudjet kodeksi (2023). \*O'zRQ-637-son 15.06.2023\*. Lex.uz rasmiy qonun bazasidan olingan.

4. Namangan viloyati hokimligi (2023). \*2020-2023 yillar moliyaviy hisobotlari\*. Namangan: Viloyat hokimligi nashri.

#### **3. Xalqaro Tashkilotlar Hisobotlari**

5. International Monetary Fund. (2023). \*Uzbekistan: Country Report No. 23/125\*. Washington, DC: IMF Publications.

6. World Bank Group. (2022). Subnational fiscal management: Global best practices. Washington, DC: World Bank Publications.

#### **4. Statistik Ma'lumotlar Manbalari**



7. O‘zbekiston Respublikasi Statistika qo‘mitasi. (2023). \*Viloyatlararo solishtirma hisobot 2020-2023\*. Stat.uz rasmiy saytidan olingan.
8. O‘zbekiston Moliya vazirligi. (2023). Byudjet tahlillari seriyasi №4(27). Mf.uz rasmiy portalidan olingan.
5. Elektron Resurslar
9. OpenBudget Uzbekistan. (2023). Namangan viloyati byudjeti 2023. <https://openbudget.uz/namangan>
10. Central Asian Economic Review. (2022). Risk management in public finance. <https://caer-journal.org/risk-management>
6. Dasturiy Mahsulotlar
11. IBM SPSS Statistics (Version 29) [Kompyuter dasturi]. (2023). IBM Corp.
12. Tableau Public (Version 2023.2) [Vizualizatsiya dasturi]. (2023). Tableau Software.
7. Konferensiya Materiallari
13. Karimov, R. (2022, May). Mahalliy byudjetlarning mustaqilligini oshirish mexanizmlari. Xalqaro moliya forumida taqdim etilgan ma’ruza, Toshkent, O‘zbekiston.
8. Ommaviy Axborot Vositalari
14. Davlat moliyasi vazirligi matbuot xizmati. (2023, 12 aprel). Yilning birinchi choragidagi byudjet ijrosi. <https://mf.uz/press-center>